

Sosiaalivaliokunnan mietintö n:o 25 hallituksen esityksestä laeiksi kansaneläkelain väliaikaisesta muuttamisesta, vuodelta 1989 suoritettavasta sairausvakuutusmaksusta ja työnantajan lapsilisämaksun perimättä jättämisestä vuodelta 1989

Eduskunta on 30 päivänä syyskuuta 1988 lähettänyt sosiaalivaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi hallituksen esityksen n:o 128 laeiksi kansaneläkelain väliaikaisesta muuttamisesta, vuodelta 1989 suoritettavasta sairausvakuutusmaksusta ja työnantajan lapsilisämaksun perimättä jättämisestä vuodelta 1989.

Valiokunta on tässä yhteydessä ottanut käsiteltäväksi myös eduskunnan 10 päivänä lokuuta 1988 valiokuntaan lähettämän ed. Steenius-Kaukosen ym. lakialoitteen n:o 90 laeiksi kansaneläkelain väliaikaisesta muuttamisesta, vuodelta 1989 suoritettavasta sairausvakuutusmaksusta ja työnantajan lapsilisämaksusta vuodelta 1989 sekä eduskunnan 3 päivänä toukokuuta 1988 sosiaalivaliokuntaan lähettämät ed. Männistön ym. toivomusaloitteen n:o 769 kuntien, kuntainliittojen ja seurakuntien sosiaaliturvamaksujen alentamisesta ja ed. Pokan ym. toivomusaloitteen n:o 775 yrityksiltä perittävien sosiaaliturvamaksujen määräytymisperusteiden muuttamisesta.

Asian johdosta ovat valiokunnassa olleet kuultavina hallitusneuvos Tuulikki Haikarainen sosiaali- ja terveystieteiden ministeriöstä, vanhempi budjettisihteeri Paaavo Kytömäki ja nuorempi budjettisihteeri Pentti Puoskari valtiovarainministeriöstä, osastopäällikkö Antti Arola Kansaneläkelaitoksesta, koordinaattori Reijo Vuorento Suomen Kaupunkiliitosta, toimistopäällikkö Vilho Väliä Suomen Kunnallisliitosta, johtaja K. J. Brunström Finlands svenska kommunförbundet ja kirkkoneuvos Matti Halttunen kirkkohallituksesta.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan vuonna 1989 kansaneläkemaksua perittäväksi yksityisen yritystoiminnan piiriin kuulavalta työnantajalta ja eräiltä valtion liikelaitoksilta 3,90, 4,95 tai 5,55 prosenttia ennakoperinnän alaisen palkan määrästä riippuen yrityksen pää-

omavaltaisuudesta. Yksityisen työnantajan ja edellä mainitun liikelaitoksen sairausvakuutusmaksu olisi 1,20 prosenttia. Julkisoikeudellisten työnantajien kansaneläkevakuutusmaksu olisi 4,45 prosenttia. Kuntasektorin sairausvakuutusmaksu olisi 3,70 prosenttia ja kirkon työnantajan sairausvakuutusmaksu 3,95 prosenttia. Valtion ja sen muiden kuin liikelaitosten sekä Ahvenanmaan maakunnan ja kunnallisten liikelaitosten sairausvakuutusmaksu olisi 2,45 prosenttia. Työnantajan lapsilisämaksua ei vuodelta 1989 perittäisi. Vakuutetun sairausvakuutusmaksu olisi vuonna 1989 1,70 penniä veroäyriä ja kansaneläkevakuutusmaksu 1,55 penniä veroäyriä.

Kuntien osuus kansaneläkelain mukaisten liisäosien rahoitukseen olisi 0,77 penniä veroäyriä kunnan veroäyrien yhteismäärästä. Kansaneläkerahaston vähimmäismäärää koskeva säännös olisi väliaikaisesti sellainen, että rahaston olisi oltava kalenterivuoden päättyessä vähintään 6 prosenttia kansaneläkevakuutuksen vuotuisista kokonaiskustannuksista. Valtio takaisi edelleen Kansaneläkelaitoksen maksuvalmiuden. Lainmuutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan vuoden 1989 alusta. Esitys liittyy valtion vuoden 1989 tulo- ja menoarvioesitykseen.

Lakialoitteessa n:o 90 ehdotetaan työnantajan kansaneläkemaksuksi vuodelta 1989 3,50, 5,50 tai 7,50 prosenttia ennakoperinnän alaisen palkan määrästä riippuen yrityksen poistojen ja varausten yhteismäärästä. Julkisten työnantajain kansaneläkevakuutusmaksu olisi kuitenkin 4,45 prosenttia ennakoperinnän alaisen palkan määrästä. Työnantajan sairausvakuutusmaksu olisi lakiehdotuksen mukaan sidottu kansaneläkemaksuprosenttiin siten, että sairausvakuutusmaksuprosentti olisi 0,75, 1,25 tai 2,75 prosenttia. Maksusta vähennettäi-

siin aina 1 000 markkaa. Julkisilta työnantajilta sairausvakuutusmaksu olisi 1,25 prosenttia ennakkoperinnän alaisen palkan määrästä. Työnantajan lapsilisämaksua perittäisiin vastaavasti kansaneläkemaksuprosenttiin sidottuna siten, että se olisi 1, 2 tai 3 prosenttia kuitenkin niin, että maksusta aina vähennetään 1 000 markkaa. Vakuutetun kansaneläkevakuutusmaksu olisi 1,55 penniä veroäyryltä. Vakuutetun sairausvakuutusmaksu olisi 1 penniä veroäyryltä.

Toivomusaloitteessa n:o 769 ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus ryhtyisi kiireellisiin toimiin kuntien, kuntainliittojen ja seurakuntien sosiaaliturvamaksujen alentamiseksi.

Toivomusaloitteessa n:o 775 ehdotetaan eduskunnan hyväksyttäväksi toivomus, että hallitus kiireellisesti valmistelisi ehdotuksen yrityksiltä perittävien sosiaaliturvamaksujen muuttamiseksi nykyisestä palkkaperusteisesta keräilytavasta oikeudenmukaisemmalle pohjal-
le.

Sosiaalivaliokunta toistaa mietinnössään n:o 15/1987 vp., n:o 25/1986 vp. ja n:o 27/1985 vp. lausumansa kannan, että kuntien esitetyllä menettelyllä korkeammaksi tulevat välilliset työvoimakustannukset vaikeuttavat kunnallisten palvelujen kehittämistä. Valiokunta edellyttää hallituksen ryhtyvän toimenpiteisiin kansaneläke- ja sairausvakuutusmaksuja koskevan järjestelmän kehittämiseksi siten, että se kohtelee valtiota ja kuntia tasapuolisesti yksityiseen työnantajaan nähden ja seurakuntia kuntiin nähden, sekä siten, että menettelyyn ei sisälly kunnallisten palvelujen kehittämisen kannalta haitallisia vaikutuksia.

Valiokunta edellyttää hallituksen antavan pikaisesti esityksen, jolla työvoimavaltaisten yri-

tysten asemaa parannetaan uudistamalla nykyisin palkkaperusteisina kerättävien sosiaaliturvamaksujen järjestelmää. Valiokunta toteaa, että hallitus ei ole huolehtinut valiokunnan mietinnössä n:o 15/1987 vp. edellyttämien selvitysten tekemisestä. Sen vuoksi valiokunta edellyttää, että hallitus selvittää pikaisesti sosiaaliturvamaksujen vaikutuksen työllisyyteen ja työttömyyteen. Samalla tulee selvittää, voidaanko yrityksiltä edellyttää työllistämistä vastuuta sosiaaliturvamaksujen mahdollisen alentamisen seurauksena.

Valiokunta pitää tärkeänä, että valtion ja kuntien keskinäistä kustannusvastuunjakoa koskevat asiat käsitellään vuotuisten järjestelyasiakirjaneuvottelujen yhteydessä, jotta kunnallistalouden asema helpottuu ja kunnille syntyy käytännön mahdollisuus ennakoida talousarvionsa perusteiden muutoksia.

Hallituksen esityksen perusteluihin viitaten sosiaalivaliokunta pitää lakiehdotuksia tarpeellisina ja tarkoituksenmukaisina. Näin ollen valiokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että hallituksen esitykseen sisältyvät lakiehdotukset hyväksyttäisiin muuttamattomina.

Edelleen sosiaalivaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että lakialoitteeseen n:o 90 sisältyvät lakiehdotukset hylättäisiin.

Vielä sosiaalivaliokunta kunnioittavasti ehdottaa,

että toivomusaloitteet n:ot 769 ja 775 hylättäisiin.

Helsingissä 2 päivänä marraskuuta 1988

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Skinari, varapuheenjohtaja Louvo (osittain) ja jäsenet Ala-Harja, Alaranta (osittain), Kaanniemi, Koistinen, Kärhä (osittain),

P. Leppänen, Mäkelä (osittain), Nordman, Paavilainen, Rantanen, Rinne, Stenius-Kaukonen, Taina (osittain), Törnqvist (osittain) ja Väistö (osittain) sekä varajäsen Kuuskoski-Vikatmaa (osittain).

Vastalauseita

I

1. Yksityisen työnantajan sairausvakuutusmaksua alennettava

Hallitus esittää yksityiseltä työnantajalta ja sellaiselta valtion liikelaitokselta, johon sovelletaan valtion liikelaitoksista annettua lakia (627/87) perittävän sairausvakuutusmaksun suuruudeksi 1,20 %.

Nykyisen hallituksen hallitusohjelmassa luvataan, että "hallitus parantaa työvoimavalttaisten yritysten asemaa uudistamalla nykyisin palkkaperusteisina kerättävien sosiaaliturvamaksujen rahoitusjärjestelmää". Hallitus toteuttaa nyt tätä ohjelmansa kohtaa juuri päinvastaisena ja esittää myös ensi vuodelle täksi vuodeksi toteuttamaansa 0,25 prosenttiyksikön suuruisia korotusta yksityisen työnantajan ja edellä mainitun liikelaitoksen sairausvakuutusmaksuun.

Edellinen hallitus lupasi vuonna 1986 toisen lisämenoarvion yhteydessä, alennettaessa silloin työnantajan sairausvakuutusmaksua 0,5 prosenttiyksiköllä ja työnantajan kansaneläkemaksua samoin 0,5 prosenttiyksiköllä, että "hallitus valmistelee olemassa olevien selvitysten pohjalta vaihtoehtoja työnantajan sosiaaliturvamaksun palkkasidonnaisuuden vähentämiseksi niin, että muutoksesta voidaan päättää vuoden 1988 tulo- ja menoarvion yhteydessä". Nykyinen hallitus ei ole noudattanut edeltäjänsä päätöstä, vaan on lisännyt sosiaaliturvamaksun korotuksella rasitteita erityisesti pienille ja työvoimavalttaisille yksityisille yrityksille.

Katsomme, että yksityisen työnantajan sairausvakuutusmaksu tulee palauttaa ensi vuonna vuoden 1987 tasolle eli 0,95 %:iin.

2. Kirkko- ja kuntatyönantajien erisuuruuselle sairausvakuutusmaksulle ei perusteita

Työnantajan sosiaaliturvamaksu on vuonna 1988 ollut sekä kirkko- että kuntatyönantajalle muita työnantajia suurempi työttömyysturvetuoksien veronalaistamisen johdosta. Hallituksen esityksessä ehdotetaan nyt, että työnantajan sairausvakuutusmaksu vuodelta 1989 olisi kuntatyönantajalle nykyistä alhaisempi eli 3,70 % ja kirkkotyönantajalle entisen suurui-

nen 3,95 %. Tätä ehdotusta ei ole lainkaan perusteltu. Kunnat ja seurakunnat ovat kuitenkin työnantajina samassa asemassa. Näin ollen kuntia ja seurakuntia tulisi kohdella yhdenmukaisten periaatteiden mukaisesti. Tästä syystä myös seurakuntien sairausvakuutusmaksu olisi alennettava kuntasektorin sairausvakuutusmaksun kanssa samalle tasolle 3,70 %:iin. Mitään perustetta asettaa mainitut työnantajat erotarvoiseen asemaan ei ole olemassa. Hallitus ei myöskään ole neuvotellut evankeliluterilaisen kirkon ja ortodoksisen kirkkokunnan kanssa esityksestään.

3. Sosiaaliturvamaksun porrastaminen tasapainoisen alueellisen kehityksen edistämiseksi

Yhteiskuntaa koettelevan voimakkaan rakennemuutoksen ravistellessa maamme on tarpeen etsiä uusia keinoja, joilla turvataan koko maan tasapainoinen alueellinen kehitys. Uusien keinojen osalta tässä yhteydessä nostamme esille vero- ja maksupolitiikan ottamisen lainsäädäntöön aluepoliittisena toimenpiteenä. Tästä syystä katsomme, että valiokunnan mietinnön perusteluissa olisi tullut lausua: "Valiokunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin sosiaaliturvamaksun alueelliseksi porrastamiseksi maan tasapainoisen alueellisen kehityksen edistämiseksi."

4. Sosiaaliturvamaksujärjestelmän kehittämisen

Edustaja Pokan toivomusaloitteessa n:o 775 kiirehditään työnantajan sosiaaliturvamaksujärjestelmän kehittämistä työvoimavalttaisten yritysten kannalta nykyistä oikeudenmukaisemmalle kannalle ja työllisyyttä edistävällä tavalla. Tyydytyksellä on todettava, että valiokunnan mietinnössä edellytetään toivomusaloitteen mukaisesti hallituksen antavan pikaisesti esityksen, jolla työvoimavalttaisten yritysten asemaa parannetaan uudistamalla nykyisin palkkaperusteisina kerättävien sosiaaliturvamaksujen järjestelmää.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että valiokunnan mietinnön perusteluissa lausuttaisiin:

”Valiokunta edellyttää, että hallitus ryhtyy toimenpiteisiin sosiaaliturvamaksun alueelliseksi porrastamiseksi maan tasapainoisen alueellisen kehityksen edistämiseksi.”

Lisäksi ehdotamme,

että valiokunnan mietintöön sisältyvät ensimmäinen ja kolmas lakiehdotus hyväksyttäisiin muuttamattomina sekä

että valiokunnan mietintöön sisältyvä toinen lakiehdotus hyväksyttäisiin näin kuuluvana:

2.

Laki

vuodelta 1989 suoritettavasta sairausvakuutusmaksusta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

(Kuten valiokunnan mietinnössä)

2 §

Poiketen siitä, mitä työnantajan sosiaaliturvamaksusta 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun lain 1 §:n 1 momentissa, sellaisena kuin se on 11 päivänä elokuuta 1978 annetussa laissa (613/78), on säädetty työnantajan sairausvakuutusmaksusta, peritään yksityisen yritystoiminnan piiriin kuuluvalla työnantajalla ja sellaiselta valtion liikelaitokselta, johon sovelletaan valtion liikelaitoksista annettua lakia (627/87), työnantajan sairausvakuutusmaksua 0,95 prosenttia työntekijälle 1 päivänä tammikuuta 1989 tai sen jälkeen sanottuna vuonna suoritettua ennakoperinnän alaisen palkan

määrästä. Työnantajan sairausvakuutusmaksua peritään kuitenkin valtiolta ja sen muulta laitokselta kuin edellä mainitulta liikelaitokselta, Ahvenanmaan maakunnalta ja kunnalliselta liikelaitokselta 2,45 prosenttia sekä kunnalta ja kuntainliitolta sairausvakuutusmaksua peritään 3,70 prosenttia ja evankelis-luterilaiselta kirkolta, sen seurakunnalta ja seurakuntain liitolta sekä ortodoksiselta kirkkokunnalta ja sen seurakunnalta sairausvakuutusmaksua peritään 3,70 prosenttia työntekijälle 1 päivänä tammikuuta 1989 tai sen jälkeen sanottuna vuonna suoritettua ennakoperinnän alaisen palkan määrästä.

3 §

(Kuten valiokunnan mietinnössä)

Helsingissä 2 päivänä marraskuuta 1988

Matti Väistö

Annikki Koistinen

Toimi Kankaanniemi

II

Eduskunta on viimeisten kymmenen vuoden ajan vaatinut hallituksilta selvitystä sosiaaliturvamaksujen vaikutuksista työllisyyteen ja muutoista sosiaaliturvamaksujen rahoitusjärjestelmään siten, että työvoimavaltaiten yritysten asemaa parannetaan. Näiden lisäksi eduskunta

vaati viime syksynä sen selvittämistä, voidaan-ko yksityisiltä yrityksiltä edellyttää työllistämisvastuuta sosiaaliturvamaksujen mahdollisen alentamisen seurauksena.

Hallitus ei vielä kukaan ole ryhtynyt eduskunnan vaatimiin toimiin. Tällä kertaa valtiova-

rainministeriön edustajat ilmoittivat syyksi sen, että verouudistuksen vuoksi ei ole ehditty paneutua näihin kysymyksiin.

Sosiaalivaliokunnan enemmistö tyytyi jälleen edellyttämään aiemmin vaatimiaan toimenpiteitä. Vaikka viime vuonna sosialidemokraatit ed. Rinteen aktiivisen työn tuloksena olivat valmiit edellyttämään työllistämisvaikutuksien ja työllistämisvastuun selvittämistä, he nyt ed. Rinnettä lukuun ottamatta vastustivat selvitysten tekemistä. Ponnen hyväksyminen olikin arvan varassa ed. Mäkelän toimittua onnettarena, koska hän ei ollut uskaltanut ottaa äänestyksessä asiaan kantaa lainkaan.

Meitä sosiaalivaliokunnan menettely ei voi tyydyttää, vaan ehdotamme sosiaaliturvamaksujen rahoitusjärjestelmän muuttamista jo ensi vuonna. Ehdotamme työnantajamaksuihin

porrastusta siten, että niissä otettaisiin huomioon sekä poistot että varaukset, jolloin maksut eivät rasita työvoimavaltaisia yrityksiä nykyisellä tavalla. Maksusta suoritettavalla 1 000 markan vähennyksellä vapautetaan pienimmät yritykset sairausvakuutus- ja lapsilisämaksuista kokonaan. Yksityisen sektorin maksuja voidaan pääomavaltaisilla aloilla korottaa, mutta julkisten työnantajien maksujen korotuksista on luovuttava. Emme myöskään hyväksy kansaneläkkeiden ylimääräisten lisäosakustannusten asettamista kuntien maksettavaksi.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että hallituksen esitykseen sisältyvät lakiehdotukset hyväksyttäisiin näin kuuluvina:

1.

Laki

kansaneläkelain väliaikaisesta muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan väliaikaisesti 8 päivänä kesäkuuta 1956 annetun kansaneläkelain 3 §:n 2 momentti ja 5 §:n 1 momentti (poist.),

sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 2 momentti (poist.) 30 päivänä huhtikuuta 1982 annetussa laissa (307/82) ja 5 §:n 1 momentti 29 päivänä joulukuuta 1972 annetussa laissa (956/72), (poist.) näin kuuluviksi:

3 §

— — — — —
Työnantaja suorittaa, niin kuin siitä erikseen säädetään, työnantajan kansaneläkemaksuna 3,50 prosenttia ennakoperinnän alaisen palkan määrästä. Jos liiketoimintaa harjoittavan valtionverotuksessa verovelvollisen työnantajan viimeksi toimitettua verotusta varten antamassa veroilmoituksessa ilmoittamien, kuluvan käyttöomaisuuden hankintamenoista tekemien säännönmukaisten poistojen ja varausten yhteismäärä on ollut suurempi kuin 300 000 markkaa (poist.), maksun suuruus on viimeksi toimitettua verotusta seuraavana kalenterivuotena kuitenkin 5,50 prosenttia ennakoperinnän alaisen palkan määrästä. Jos tällaisen työnantajan edellä tarkoitettujen poistojen ja varausten määrä on ollut suurempi kuin 600 000 markkaa (poist.), sanottu maksu on 7,50 prosenttia ennakoperinnän alaisen palkan määrästä. (Poist.) Kuitenkin valtiolta ja sen (poist.) laitokselta (poist.), Ahvenanmaan

maakunnalta, kunnalliselta liikelaitokselta, kunnalta ja kuntainliitolta, evankelis-luterilaiselta kirkolta, sen seurakunnalta ja seurakuntainliitolta sekä ortodoksiselta kirkkokunnalta ja sen seurakunnalta maksua peritään 4,45 prosenttia työntekijälle suoritettua ennakoperinnän alaisen palkan määrästä.
— — — — —

5 §

(Kuten valiokunnan mietinnössä)

59 ja 62 §
(Poist.)

Voimaantulo- ja soveltamissäännös
(1 mom. kuten valiokunnan mietinnössä)

Tämän lain 3 §:n 2 momenttia sovelletaan vuonna 1989 maksetuista palkoista suoritettavaan työnantajan kansaneläkemaksuun ja 5 §:n 1 momenttia vuodelta 1989 toimitettavassa verotuksessa. (Poist.)

2.

Laki**vuodelta 1989 suoritettavasta sairausvakuutusmaksusta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Poiketen siitä, mitä 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun sairausvakuutuslain 33 §:n 1 momentissa, sellaisena kuin se on 4 päivänä joulukuuta 1970 annetussa laissa (742/70), on säädetty vakuutetun sairausvakuutusmaksusta, on sanottu maksu *1 penni* vakuutetulle vuodelta 1989 toimitettavassa kunnallisverotuksessa määrättyä veroäyriä.

2 §

Poiketen siitä, mitä työnantajan sosiaaliturvamaksusta 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun lain 1 §:n 1 momentissa, sellaisena kuin se on 11 päivänä elokuuta 1978 annetussa laissa (613/78), on säädetty työnantajan sairausvakuutusmaksusta, peritään (*poist.*) työnantajan sairausvakuutusmaksua (*poist.*) työntekijälle 1 päivänä tammikuuta 1989 tai sen jälkeen sanottuna vuonna suoritettua ennakoperinnän alaisen palkan määrästä *työnantajan sanottuna vuonna maksaman kansaneläkemaksun mukaan seuraava prosenttimäärä*:

kansaneläke-
maksu-
prosentti

sairausva-
kuutus-
maksu-
prosentti

3,50	0,75
5,50	1,25
7,50	2,75

Edellä olevan taulukon mukaan lasketusta maksusta vähennetään kuitenkin aina 1 000 markkaa. Työnantajan sairausvakuutusmaksua peritään kuitenkin valtiolta ja sen (*poist.*) laitokselta (*poist.*), Ahvenanmaan maakunnalta ja kunnalliselta liikelaitokselta, (*poist.*) kunnalta ja kuntainliitolta, (*poist.*) evankelis-luterilaiselta kirkolta, sen seurakunnalta ja seurakuntainliitolta sekä ortodoksiselta kirkkokunnalta ja sen seurakunnalta 1,25 prosenttia työntekijälle 1 päivänä tammikuuta 1989 tai sen jälkeen sanottuna vuonna suoritettua ennakoperinnän alaisen palkan määrästä.

3 §

(Kuten valiokunnan mietinnössä)

3.

Laki**työnantajan lapsilisämaksusta vuodelta 1989**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Poiketen siitä, mitä työnantajan sosiaaliturvamaksusta 4 päivänä heinäkuuta 1963 annetun lain 1 §:n 1 momentissa, sellaisena kuin se on 11 päivänä elokuuta 1978 annetussa laissa (613/78), on säädetty työnantajan lapsilisämaksusta, maksua peritään työntekijälle 1 päivänä tammikuuta 1989 ja sen jälkeen sanottuna vuonna suoritettua ennakoperinnän alaisen palkan määrästä *työnantajan sanottuna vuonna maksaman kansaneläkemaksun mukaan seuraavan taulukon mukaan*:

kansaneläke-
maksu-
prosentti

lapsilisä-
maksu

3,50	1 %
5,50	2 %
7,50	3 %

Edellä olevan taulukon mukaan lasketusta maksusta vähennetään kuitenkin aina 1 000 markkaa.

2 §

(Kuten valiokunnan mietinnössä)

Helsingissä 2 päivänä marraskuuta 1988

Marjatta Stenius-Kaukonen

Pekka Leppänen